

2. Samverkan med Hälsingland (samråd)

Gästrikre återvinnarens förbundsfullmäktige beslutade den 16 mars 2017 att godkänna det av styrelsen framlagda förslaget till inriktningsbeslut om kommunal samverkan och att fastställa detta för vidare samråd i medlemskommunerna, innebärande att Gästrikre återvinnare genom Förbundsstyrelsen får teckna samverkansavtal med Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Bollnäs Energi AB, Gästrikre Ekogas AB, Ljusdal Renhållning AB och Söderhamn Nära AB i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar till att omhänderta hushållsavfall i regionen så att transporter minimeras och nyttan med avfallsresursen kan tillgodogöras berörda kommuners invånare. Årlig avtalsuppföljning ska ske. Fler kommuner än de vars bolag anges ovan kan ingå i samverkan på motsvarande grunder. Denna samverkan regleras via samverkansavtal enligt ny upphandlingslagstiftning som trädde i kraft 2017-01-01.

Beskrivning – bakgrund

Motiv till samverkan

Bollnäs, Ovanåker, Ljusdal och Söderhamns kommuner med tillhörande kommunägda bolag samt koncernen Gästrikre återvinnare (där Ekogas AB ingår) önskar samverkan inom avfallsområdet i syfte att uppnå en bättre miljö i enlighet med EU:s avfallsdirektiv samt nationella lagar och miljömål. Med samverkan avses målsättningar i berörda kommuners avfallsplaner bättre kunna uppnås.

Samverkan avser att skapa bästa möjliga förutsättningar till att omhänderta hushållsavfall i regionen så att transporter minimeras och nyttan med avfallsresursen kan tillgodogöras berörda kommuners invånare.

Samverkan ska bygga på följande *gemensamma principer*:

- Bidra till att uppnå EU:s avfallsdirektiv, nationella, regionala och lokala miljömål samt mål i kommunernas avfallsplaner
- Avtalet ska över tid vara fördelaktigt för alla parter. Med fördelaktigt avses sammanvägda aspekter rörande ekonomi, miljönytta och samhällsnytta
- Optimera utväxlingen på genomförda investeringar i kommunala avfallsanläggningar
- Parterna ska verka för regional användning av biogas och biogödsel
- Parterna ska verka för att klimatpåverkan av transporter för hushållsavfall minimeras, bland annat genom miljövänliga bränslen och returtransporter
- Parterna ska även bistå varandra, om det är nödvändigt, med kompetens och stöd om det gynnar uppfyllande av kommunernas avfallsplaner
- Parterna ska arbeta för att delge kommuner och dess invånare information som bidrar till att skapa ett väl källsorterat matavfall och förståelse för nyttan med matavfallens omhändertagande
- Samverkan ska årligen utvärderas och återkopplas på lämpligt sätt

Samverkan med andra kommuner ska stimuleras om det bidrar till att uppnå ovanstående principer.

Samverkansavtal tecknas med utgångspunkt från proposition (2015/16:295) och ny lag om offentlig upphandling. Utlåtande har erhållits från SKLs jurist om att det finns goda argument att även utvidgad samverkan stöds av det nya undantaget.

Mer information om samverkan med Hälsingland finns i bilaga 2.

3. Besluts-/samrådsprocess och tidplan

Besluts-/samrådsprocessen behöver genomföras under tidig höst. Beslut behöver vara fattade i respektive medlemskommun inför Gästrikre återvinnarens Förbundsfullmäktiges sammanträde den 23 november 2017 då budget och verksamhetsplan för år 2018 ska fastställas. Beredning för detta sammanträde är planerat att äga rum den 14 november 2017.

Hittills erhållna svar om möjliga tidpunkter för beslut, samråd och information samt om när underlagshandlingar behöver finnas framgår av tabellen nedan.

Vänligen meddela/bekräfta till oss att datumen stämmer, kompletta med tidpunkter när så kan ske, om ytterligare underlag önskas samt om föredragning önskas av tjänstemän från Gästrikre återvinnare.

Handlingar i form av Avfallstaxa för 2018 samt ett PM med frågor och svar om avfallstaxan skickas ut senast i samband med att handlingarna ska vara respektive kommunstyrelse tillhanda.

Kommun	KS	KF	Notering
Gävle	29 aug. el. 19 sep.	25 sep. el. 30 okt.	Närvaro från GÅ beslutas på beredning. Handlingar senast 17 aug.
Sandviken	5 sep.	25 sep.	Närvaro från GÅ på KS. Handlingar senast 7 aug.
Ockelbo	26 sep.	2 okt.	Närvaro från GÅ på KS 29 aug. Handlingar senast 18 aug.
Hofors	29 aug. el. 26 sep.	19 sep. el. 17 okt.	Närvaro ej bestämt än. Handlingar senast 9 aug.
Älvkarleby	13 sep.	27 sep.	Närvaro från GÅ önskas, men inte bestämt när.

Med vänlig hälsning,

Thomas Nylund
Förbundsdirektör, Gästrikre återvinnare

Bilaga 2: Samråd om samverkan med Hälsingland

Motiv till samverkan

Bollnäs, Ovanåker, Ljusdal och Söderhamns kommuner med tillhörande kommunägda bolag samt koncernen Gästrikre Återvinnare (där Ekogas AB ingår) har tagit inriktningsbeslut om samverkan inom avfallsområdet i syfte att uppnå en bättre miljö i enlighet med EU:s avfallsdirektiv samt nationella lagar och miljömål. Med samverkan avses målsättningar i berörda kommuners avfallsplaner bättre kunna uppnås.

Samverkan avser att skapa bästa möjliga förutsättningar till att omhänderta hushållsavfall i regionen så att transporter minimeras och nyttan med avfallsresursen kan tillgodogöras berörda kommuners invånare.

Gemensamma principer

Samverkan ska bygga på följande gemensamma principer;

- Bidra till att uppnå EU:s avfallsdirektiv, nationella, regionala och lokala miljömål samt mål i kommunernas avfallsplaner
- Avtalet ska över tid vara fördelaktigt för alla parter. Med fördelaktigt avses sammanvägda aspekter rörande ekonomi, miljönytta och samhällsnytta
- Optimera utväxlingen på genomförda investeringar i kommunala avfallsanläggningar
- Parterna ska verka för regional användning av biogas och biogödsel
- Parterna ska verka för att klimatpåverkan av transporter för hushållsavfall minimeras, bland annat genom miljövänliga bränslen och returtransporter
- Parterna ska även bistå varandra, om det är nödvändigt, med kompetens och stöd om det gynnar uppfyllande av kommunernas avfallsplaner
- Parterna ska arbeta för att delge kommuner och dess invånare information som bidrar till att skapa ett väl källsorterat matavfall och förståelse för nyttan med matavfallets omhändertagande
- Samverkan ska årligen utvärderas och återkopplas på lämpligt sätt

Samverkan med andra kommuner ska stimuleras om det bidrar till att uppnå ovanstående principer.

Stegvis utveckling

Samverkan avses utvecklas stegvis av berörda parter utifrån parternas bedömning av hur fördelaktigt utvidgad samverkan är och dess juridiska tillämplighet enligt följande;

- Samverkan gällande omhändertagande av matavfall (rötning i Ekogas biogasanläggning), restavfall (förbränning av restavfall i Säverstaverket inklusive förbehandling vid Sävstaås avfallsanläggning) samt deponirest (deponering vid Långtå avfallsanläggning) med därtill hörande transporter
- Samverkan kring transport och omhändertagande av andra materialslag för återvinning
- Samverkan kring insamling och transport av mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper

Även fler kommuner kan ges möjlighet att delta i samverkan.

Samverkansavtal

Samverkan avses regleras via samverkansavtal enligt ny upphandlingslagstiftning som trätt ikraft 2017-01-01. Samverkansavtal regleras i 3 kap 17 § i nya lagen om offentlig upphandling "Upphandling mellan upphandlande myndigheter". Syftet är att upphandlande myndigheter (exempelvis kommuner) ska kunna samverka utan upphandlingsskyldighet om upphandlingen reglerar ett samarbete rörande offentliga tjänster som strävar till att uppnå myndigheternas gemensamma mål. Det ska avse ett allmänintresse. Bakgrunden är den så kallade Hamburg domen som inarbetats i EU:s upphandlingslagstiftning som främst säkerställer ett samarbete kring avfallsförbränning och deponering mellan ett antal kommuner kring Hamburg för att säkerställa avfallsmängder till byggnation av en avfallsförbränningsanläggning i syfte att bättre uppnå EU:s avfallsdirektiv (minimera deponering).

Sveriges kommuner och Landsting (SKL) har anlåtats för att bedöma de juridiska aspekterna och deras sammanfattande omdöme är att det finns goda argument för att hävda att undantag från upphandling är tillämpligt på det föreslagna samarbetet, även om det inte går att säkert avgöra detta då det saknas rättspraxis inom svensk lagstiftning.

I november 2016 gav SKL svar på att tidigare utlåtande står fast med utgångspunkt från proposition (2015/16:295) och ny lag om offentlig upphandling. Svar erhöles också om att det finns goda argument att även utvidgad samverkan stöds av det nya undantaget.

Förslag till beslut

Respektive kommunfullmäktige i Bollnäs, Ovanåker, Söderhamn respektive Ljusdal har fattat eller avser att fatta beslut enligt följande:

Kommunfullmäktige i X beslutar att;

- I. X (= angiven avsedd organisation av Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Bollnäs Energi AB, Ljusdal Renhållning AB och Söderhamn Nära AB) får teckna samverkansavtal enligt ovan i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar till att omhänderta hushållsavfall i regionen så att transporter minimeras och nyttan med avfallsresursen kan tillgodogöras berörda kommuners invånare.
- II. Fler kommuner än ovan kan ingå i samverkan på motsvarande grunder

För Gästrikre återvinnarens och Gästrikre Ekogas ABs del tas motsvarande beslut i Förbundsfullmäktige och Förbundsstyrelsen.